

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mellékállomással.) Szerkesztőségi hiv. órák d. u. 8-7-ig

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félemelet. Telefon 113. (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8-este 6-ig.

Önkormányzat és demokrácia

Irta: BALLA ANTAL
tájékoztatásügyi miniszter

A Független Kisgazda Párt regóta sürgeti a vidéki törvényhatósági és községi választások megtartását, a mi pártunk főfeladata szerint ismét nagy jelentőségű lépést jelentene a magyar demokrácia megszilárdítása felé. A kormány részéről eddig semmi sem történt, márpedig a kérdés sokkal fontosabb, sem hogy minden további nélkül napirendre térhessünk fölette.

Nem hisszük, hogy hosszasan kellene bizonyítanunk a vidéki önkormányzatok feltámasztásának szükségességét és ahhoz sem kell erők tömegét felsorakoztatnunk, hogy az igaz demokrácia elképzelhetően az önkormányzatok zavartalan működése nélkül. Az önkormányzat az igaz, a magy nem hamisított demokráciának legbensőbb lényege. Ha a nép valóban a legfőbb egyetemes szuverén, akkor törvényt hoz, ellenőrzi a törvények végrehajtását, s ellenőrzi és irányítja ugyanakkor a közigazgatást. Több mint száz évvel ezelőtt, a demokrácia háttérhátsádként sokat vitatták. Kérdést: helyese-e, ha a nép bele szól a közigazgatásba is, s közvetlenül vagy képviselői révén ellenőrzi a maga választotta hivatalnokokat és jogi jogát van a helyi autonómiákban a közleteményezésre is, vagy elegendő az, s teljesen megeléged a demokrácia követelményeinek, ha a népképviselők hoznak törvényt és a kormány működését ellenőrzik?

Mennyel értebb valamely nép politikailag, annál kevésbé van szükség erős kormányra és irányításra, s annál több benne a spontaneitás. Kossuth például annyira rajongója volt az önkormányzatoknak, hogy hajlandó lett volna inkább elejteni az egész parlamentáris kormányzatot a helyi önkormányzatok fenntartására kedvéért. A parlamentnél fontosabbnak tartotta a közséhszabadságot és a demokráciával összhangba hozott vármegyét.

Bizsme! Napjainkban ismét időszerű a kérdés alszabadelyi kormányok és az 1919-től a felszabadulásig tartó rezsim arra törekedni, hogy fenntartsa minden módon a kormányok és önkormányzatok közötti distanciat. A fasizma utalom, melynek történelmében a hatalom mindenhol megvalósítását jelentette az életnek minden viszonylatában. Az államisten jónok mindenek felett, melynek az egyet ki volt szolgáltatva testestől-lektestől. Szükségének tartjuk s akarjuk mi is Kossuthnál együttl az intézményes szabadságot, ami önkormányzatok alkúll elképzelhető. A nép akarata erővesztés a törvényhatóságok és a községek önkormányzatában. Ezek helyi önkormányzati szervek demokrácia legfőbb iskolái, magasabb a tanúvezetés legfőbb

A Kisgazda Párt ragaszkodik követeléseibe

A Kisgazda Párt politikai bizottsága különböző javaslatokkal fordult a koalíciós pártokhoz, amelyekben hivatkozik arra, hogy még a Tildy-kormány megalakulása idején a Kisgazdapárt és a többi pártok között a jobb politikai vezetés tekintetében bizonyos megállapodás jött létre, amelynek a betartását a Kisgazdapárt a maga részéről rendkívül erősen szorgalmazza. Az erővelátkozó memorandumot már egy héttel ezelőtt adták a pártok vezetőinek. Ebben a kérdésben már számos megbeszélés történt, véglegesen

azonban a Kisgazdapárt és a többi pártok nem tudtak megegyezni. Keddén este a párt politikai bizottsága és a párt igazgatósága közös ülést tartott. Ezen az ülésen újra állást foglaltak az elmúlt héten megállapított követelések mellett. Eredetiségük szerint ebben a rendkívül nagy horderejű kérdésben szombaton pártközi értekezletet tartanak.

A Kisgazda Párt elnöksége egyébként kedd délelőtti rendkívüli képviselői értekezletet hívott össze.

A Kisgazda Párt és a Szociáldemokrata Párt tanácskozása

A Világosság írtésítés szerint szerdán a Szociáldemokrata Párt és a Független Kisgazda Párt vezetői tanácskozási folytatást tartottak, amelynek eredményeképpen péntek délelőtti Tildy Zoltán, Szekessy Árpád, Nagy Ferenc és Balla Antal tanácskozási ülést tartottak. A tárgyalások célja az, hogy a Szociáldemokrata Párt és a Független Kisgazda Párt viszonyainak alapvető kérdéseit megvizsgálják és megke-

resszek azokat a lehetőségeket, amelyekben belül a két párt továbbra is egyszélesen együttműködhetik a demokrácia érdekében. A lap szerint fontos politikai eseménynek íkerkezik a Szociáldemokrata Párt szombati debreceni összejövetelének ülése, amelyen Vajda Imre államtitkár ismertetni a párt álláspontját. A tárgyalások összefüggnek a Kisgazda Pártnak a koalícióhoz intézett követeléseivel.

A szanalás előkészítése

Kemény György pénzügyi államtitkár a szanalással kapcsolatos kormányintézkedések előkészítésére parancsot a bizottságot hívott össze. A bizottság feladata a mai emissziós gazdálkodás és a stabilizáció közötti jelöléses átmenet céljából szükséges kor-

mányintézkedésekről minden részletben való előkészítése, valamint annak biztosítása is, hogy a fő cél érdekében ezek a pénzügyi és gazdaságpolitikai intézkedések összhangban maradjanak.

Tiltakozások az egyházi iskolákat ért támadások ellen

MTI jelenté: Nagy Ferenc miniszterelnök az utóbbi napokban számos tavrátot és memorandumot kapott, vidéki városokból és falvakból, melyek lakói ezekben tiltakoztak az egyházi iskolákat újabban ért támadások ellen és kéri a miniszterelnököt, hogy a kormány igyekezzon is teretnyitni a tiltakozókat oktatást. Sok száz aláírással ellátott me-

morandumot küldtek Nyirderzs, Marlapócs, Nyirabrány, Sajóalfalva lakói, viszont táviratban tiltakoztak az egyházi iskolák államnosításának terve ellen Nemesadudvar, Hajós, Dusnok, Vaskút községek és Baja város egyházközségei, illetve az ott felekezeti iskolákba járó gyermekek szülei.

Gromiko a kismemzetek jogairól

Newyork, május 31. (Reuters). Gromiko, a szovjet-amerikai barátság ápolására hivatott nemzetközi tanács alkúll rendezett nagygyűlésén mondták beszédében, felmentés szavát a háborús üszítők, aknamunkája ellen és megállapította, hogy az Egyesült Nemzetek szervező felhívás munkálkodásában olyan ténylekeket lehet észlelni, amelyek visszatérő jelekként a esőbejuttatott népszövegség régi módszerei.

nek átvétele hajósan szilárdíthatja meg a szervezet tagállamai közötti baráti kapcsolatokat.

Gromiko ezután visszapillantást vette a hitlerista támadás történetére, mondván: Az Egyesült Nemzetek bizonyos szerveiben a kismemzetek érdekeit megőrző felhívására hivatkozva a nemzetek megbízottai hivatkoznak, amelyek legkevésbé voltak tudomásul a kúll és amarett országok.

nevelőintézelei s az annyira szükséges egészséges kiválasztás legjobb eszközei. Nem kell felténi a sokszor hamisított és túlerékelt szakértelemet. A közigazgatás csak emlékelhőttik színvonalában, ha a nép ellenőrzése alá kerül. Budapesti pártja mutatja, hogy a közigazgatás bizottságai és a tisztviselők milyen nagyserűen tudnak együttműködni egyaránt a rendszerrel.

deki törvényhatóságokban is megvalósítható lenne. A közigazgatás lelkiismeretesebb lesz, ha demokratikus ellenőrzés alá kerül s ami legfontosabb, megszűnik az öncélú bürokrácia. A diktátorok kisdiktátorokat nevelnek a demokráciák földismertés, telességtudó hivatalnokokat. A becsület, a tisztesség aramata csak a nép szakközvetlen ellenőrzésénél lesz megőrizhető.

és népek jogairól. A fuggó viszonyban lévő országok és nemzeti több százmilliók nepe nem élvez még a legel-mibb emberi jogokat sem és olyan állapotban él, amely nem egyeztethető össze az emberi méltósággal. Akádnak olyanok is, akik éppeneggel meg-

engedhetők tartják, hogy egy-egy pénzért megvegyék a kismemzetek jogait. A szovjet nép Sztilis generálisánmsz vezetője alkúll az első osztásba fog állni a hákért és biztonságért folyó küzdelemben, mint ahogyan ezt a múltban is tetta. (MTI)

Angol-amerikai tiltakozó jegyzék Jugoszláviához

Nagybritánia május 24-i költözéssel tiltakozó jegyzéket intézett Jugoszláviához, amelyben panasz tárgyává teszi az együttműködés hiányát és az obstrukciót, amelyet a Júlia tartományban lévő jugoszlávok kifejtettek. Panaszolják a jegyzék a jugoszláv barátságatlan magatartása ellen. Nagybritanniával szemben, amely úgy vélekedik - úgy viselkedik, mintha el akarna szerezni a nyugattól, hogy az Egyesült Államok

kormányva hasonló szellemű jegyzéket intézett Belgrádba.

A washingtoni külügyminisztérium szóvivője bejelentette, hogy az Egyesült Államok a brit tiltakozó jegyzék szellemében szintén tiltakoztak a jugoszláv kormányról. A szóvivő szerint a jugoszlávok alkalmasok arra, hogy egyedül együttműködjön a szövetséges katonai bizottsággal és megpróbálják munkájukat gátolni. (MTI)

Milánóban fasizta összeesküvést leplezték le

Milánóban, mint az angol hírszolgálat jelenti, kiterjedt fasizta összeesküvést leplezték le, amelynek célja a vasárnapi népszavazás megakadályozása lett volna. A rendőrség igen sok gyanúsítottat tartóztatott le, köztük 3 tábornokot.

Keddén este Triestben fasizta róplapokat szórták szét és ezekben bejelentették, hogy újból meg-

adák a fekete gárda „Mussolini rohamzáróját”, az olasz határok megvédésére. (MTI)

Milánóban bomlás hajítottak a Kommunista Párt székházára. A robbanás csak kisebb károkat okozott és senki sem sérült meg. Azt hiszik, hogy a merényletet az új fasizta szervezet tagjai követelték el. A bombát egy gépkocsiból dobták a ház elé. (MTI)

Kegyeletes ünnepség az amerikai hősihalottak tiszteletére

Kegyeletes ünnepségen emlékeztek meg az amerikai hadsereg Magyarországon hősihalált halt tagjairól a budapesti uton lévő amerikai hősi temetőben. Amerikai részről megjelentek Key altábornagy, a katonai és politikai misszió és az itt lévő kolónia, szovjet részről Smiridov altábornagy és nagyszámú tiszt, küldöttség. A magyar közsárság részéről megjelent Tildy közsársági elnök, Nagy Ferenc miniszterelnök és Jékely László miniszter.

A beszéd elhangzása után dísztüzet adtak az elesett hősök tiszteletére. Majd felhúzták az arcbóra az amerikai lobogót, majd az amerikai, az orosz, az angol küldöttségek és egyéb küldöttségek helyezték el koszorúikat.

Kállai Gyula megvált az államtitkárságtól

Tildy Zoltán közsársági elnök a miniszterelnök előterjesztésére Antos István pénzügyi, Szabek András közleláfásügyi, Dunath Ferenc földművelésügyi, Négrádi Sándor iparügyi politikai államtitkároknak a legutóbbi kormányváltással kapcsolatosan beadott lemondásukat nem fogadta el és tisztségükben megerősítette őket. Kállai Gyula tájékoztatásügyi miniszteriumi politikai államtitkár viselő eddigi szolgálatainak elismerése melletti politikai államtitkári tisztségétől saját kérésére felmentette. Kállai Gyula közhivatalból való távozása után a Magyar Kommunista Párt sajtóosztályának vezetését veszi át.

A holland tartományi választások eredménye

Az elmúlt vasárnap, egy héttel a május 17-i általános választások után folytak le Hollandiában a tartományi választások. Hivatalos jelentés szerint a Kатоликus párt 189, a Munkáspárt 156, a Kommunista Párt 58, Forradalomellenes Párt 77, Forténeli Kereszténypárt 63, Szabadságpárt 37 és a Reform

Kossuthnak intellektuális jutottak eszünkbe, amikor hangzatosabb a vidéki közigazgatási és községi választások szükségességét. Ezek a választások nem későnek sokáig. Aké a megyei s községi önkormányzat demokratizálásának újjában áll, az országos választások a népet a levél de meg lappongó fasizmus utóma fala.

Férfi méret szerint FRANK-nál Arany Bika főbejárat.

900 millió a kenyér ára
A közellátásügyi miniszterium a hatósági kenyér készletét június 15-ig 1.481 ezer köbdeciméterre 900 millió pengőben állapította meg. Közvetlen élelmiszer-ellátás céljából.

Ma indul a gyorsvonat, újból drágul a vasút
Ma, június 1-én délután négy órakor indulnak el a Nyugati pályaudvarról ünnepélyes külsőségek között a háború utáni első gyorsvonatok Budapest és Nyíregyháza között. A gyorsvonat naponta közlekedik Budapest és Debrecen között. Reggel Debrecenből indul 6 órakor, Budapestre érkezik 10 óra 25 perccel, visszafelé délután 4 óra az indulási idő a Nyugati pályaudvarról és Debrecenbe érkezik 20.12 perccel. A gyorsvonatra első osztályú menetdíjje érvényes, melynek mai ára 113.220 millipengő. A gyorsvonatra kötelező a helyjegy váltása. E nélkül a gyorsvonatra felszállni nem szabad. A helyjegy ára 2 milliárd pengő és még a kedvezményes utazó is köteles megváltani. Csak korlátozott számban adnak ki jegyeket a gyorsvonatra, Debrecenből 120 jegy adható ki, míg Budapesten Debrecen részére csak mindössze 10 jegy adható ki. A gyorsvonat Ceglédem, Szolnokon, Kiszujszálláson, Püspökhatányban, Hajdúszoboszlón áll meg. A gyorsvonaton menetdíjje jegy nincs.
A vasúti tarifa ma 6 órától ismét emelkedett. Harmadosztályú jegy árát Debrecenből Budapestre 28.200 millipengő, Koro-

Az angol övezetből 19 ezer hadifogoly és 8 ezer deportált jön

Sviridov altábornagy Edgcombe tábornok kéresemre erősítette Nagy Ferenc miniszterelnököt, hogy az angol katonai parancsnokság övezetéből a közeljövőben 19 ezer magyar hadifogolyt és 8 ezer magyar deportáltat szállítsanak hazá. Sviridov altábornagy egyben arra kéri a miniszterelnököt, hogy egyben az ügyben tegye meg a szükséges intézkedéseket és közölje vele, hogy a magyar hatóságok hol veszik át a magyar hadifoglyokat és deportáltakat.

Jön a 100 milliárdos bankjegy

A Kis Újság értesülése szerint a napok óta tapasztalható bankjegyhiány rövidesen megszűnik, mert a terv szerűt a jövőben már kibocsátásra kerülnek a 100 milliárdos bankjegyek is.

Lovat lehet cserélni tehénért

A városi gazdasági ügyosztálya értesíti a gazdák közösséget, hogy ma, szombaton délelőtt 9 órakor a nyulási repülőtéren a Vörös Hadsereg illetékes szervei lovakkal adnak cserébe tehénért. A csere arány 1 kg ló 1 kg tehén. Az érdeklődők a csereakció színhelyén pontosan jelenjenek meg.

Megalakult a Földbérli Szövetség

Csütörtökön tartotta alakuló közgyűlést a megyei Földbérli Szövetség, amely a súlyos helyzetben lévő kisbirtokos gazdasági érdekeit van hivatva felkarolni. A közgyűlés memorandumot szerkesztett, amelyet az illetékes miniszteriumokhoz terjesztettek fel. A memorandum követeli, hogy a Szövetség megalakulása előtt köböti bérleti szerződéseket vizsgálják és ellenőrizzék, hogy a szövetség hozzájárulása nélkül földbérleti szerződést ne lehessen kötni. Követeli továbbá a háborús esztendőben szövetkezeti karok miatt fennálló bérösszegek törlesztését, majd a bérösszegekre vonatkozóan hozott határozatot. Követeli, hogy az adót minden esetben a tulajdonos fizesse és hogy a jól dol-

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Szombaton 1/27 órákor, vasárnap délután 2 és este
Varázskeringő
Strauss gyönyörűzenei operettje!

KAMARASZÍNHÁZ
szombaton és vasárnap 1/27 órákor,
CANDIDA
Shaw legkifőbb műve!

Közmunkavállalás június hóra
Az újjáépítési miniszter 1912/1916 U. M. sz. rendelete alapján a közmunkavállalás átjárás napszámber összegét 1946 május 10-15-ig kezdődőleg 30000 adópengőben állapította meg.

Felhívjuk a közmunkakötelezetteket, testületeket, szakosztályokat, munkaadókat és mindazokat, akik a munkavállalók helyett közmunkavállalást tartoznak fizetni, hogy a befizetéseket 1 napszám (30.000 adópengő) alapulvételével kiszámítva 1946 június 1-én érvényes jelzőszám alapján 1946 június 7-ig bezárólag arányával is inkább fizessék be, mert a határidőn túl tartó befizetéseknél a befizetés napján érvényes jelzőszám alapján kell a közmunkavállalást befizetni.

HIRDETÉMNY

Közzétesszük az utazóközösséget, hogy a június 1-15-ig szombatonként Budapest nyugati p-ú-ra-Nyíregyháza között az 1705/1803 sz. ellenirányban az 1807/1707 sz. gyorsmotorvonatot helyettesíti a fentebb.

Az 1807/1707 sz. vonat első ízben június 2-án vasárnap közlekedik.

Az 1705/1803 sz. vonat Budapest nyugati p-ú-ról 16.40 órakor, Szolnokról 17.46, Kiszujszállásról 18.45, Püspökhatányból 19.20, Hajdúszoboszlóról 19.48 órakor indul. Debrecenbe 20.12 órakor és Nyíregyházára 21.15 órakor érkezik. Ellenirányban az 1807/1707 sz. Nyíregyházáról 8 órakor, Debrecenből 6.00, Hajdúszoboszlóról 6.24, Püspökhatányból 6.52, Kiszujszállásról 7.24, Szolnokról 8.27 órakor indul a Budapestre utazóra 10.25 órakor érkezik. E vonatok a fenti állomásokon nem állanak meg. A vonatok gyorsvonat elsőosztályú menetdíjje valamint helyjegy váltása mellett vehető. Igénybe korlátozott utánpótlás szállással. A menetjegyek a felsorolt állomásokon és az HBSZ MÁV menetjegyváltókban visszaválthatók meg. A vonaton helyjegy váltása mellett az összes első osztályú menetkedvezmények is érvényesek.

MÁV Üzletvezetőség.

Pünkösdi Bál

Debrecenben eddig még nem látott bált rendez a Kis Újság június 8-án az Arany Bika díszteremben.

A 9 órakor kezdődő bál jazz zenészenes vezeti be, ahol Debrecen legjobb zenekara merik össze erőiket. A közönség táncol és kb. 11 órakor kezdja szavazni arra a zenekarra, amelyik legjobban tetszett. A szavazatok összehasonlítása után fog kiderülni, hogy melyik zenekar kapja Debrecen legjobb jazz zenekara címet. A győztes zenekart a bál rendezője részletes szerződéssel.

Minden résztvevő zenekar díjazva lesz. I. díj 600 ezer, II. díj 400 ezer, III. díj 300 ezer, IV. díj 200 ezer, V. díj 100 ezer adomény. A bál iránt már oly nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy tömegesen érkeznek be az előjegyzések a jegyekre (ma személyenként 50.000 adópengő), mivel a jegyárak csak kedden veszi közlést. A Kiszujszállásnál (Kiszujsz. Part) előjegyzéseket először minden nap 8-12 óráig a pénz befizetése mellett.

Szaporították a villamoskocsik számát - javul a közlekedés

A Helyi Vasút vezetősége Szabó Kálmán polgármester és a Városi Vasútlátó vezetőség megerősített támogatása folytán 11 kocsiért emelhetik a közlekedő villamosok számát és így a 16-vonalon az eddigi 16 helyett 7 perccel, a Uszói utcai vonalon 14 perccel, a 10-es vonalon pedig a forgalmat lebonyolítani. A Kossuth és Hatvan utcai vonalon változatlan maradt a 15, illetve 20 perces közlekedés. A Városi Vasútlátó hozzájárult, hogy üzemeltessen a HÉV a közönség igényeire, mert a korábban közönségszolgálatot nem végezték.

Változatlan maradt a villamosjáratok közlekedési ideje. Az első kocsi minden vonalon reggel 6 óra 45 perccel futnak ki, míg az utolsó kocsi két fél órában a belső végállomásokról 19 óra 15 perccel indulnak hétköznap. Ünnepepekon a fővonalon 6.45-től, mellékvonalakon 7.45-től járnak a villamosok ki.

DHV villamos hirdetemny. Ertesiti.

Ma d. u. 5 órákor Mentőnap-hangverseny a Bikában. Közreműködnek: Sz. Benesik Jolán, Erdész Mihály, Fényes Márta, Galánffy Lajos, Höchtl Margit, Kovács Teres, P. Nagy Ilona, Szatmári Endre és a Zeneiskola énekkara. - Műsor után reggeli tánc. Műsor ára: 2 milliárd. - Éjfélkor könnyű szórakoztató műsor!

ma a t. Glazkóvonséget, hogy 1946 június 1-től a gyermek- és szakszolgálat ára 500 millipengő, a vonal- és út-szállójegy ára 400 millipengő, Baki részére váltható hetikártya 3000 millipengő. Közalkalmazotti munkás és iskolai tanuló részére váltható hetikártya 2000 millipengő. Tájékoztató közölni, hogy hetikártyát csak a határidőn belül lehet váltani, az utolsó váltási határidő 1946 június 15-ig, azaz június 15-ig váltani kell a következő napján határidőre.

Az üzletgazdatiság

SZÍNHÁZ

CANDIDA - Csodálatos és érthetően részvételűség mellett mutatta be szombaton este a Kamaraszínház C. B. Shaw: Candida c. postikusai szep színművét. A nagyívű szerző széles ismeret és mélyebb dialéktikája meglátható a szereplők adóján, meg az üzenet. Konvenek, osztály, érzések, valamint a költőiség erőt merköznek a műben, de az esszenciák jellegzetes szatirikus szellemességben szövednek el. Pommason megformált figurák igen élvezetessé és változatosra teszik ezt a nagyívű színművet s a költőiség, realitás és konvenekit keverke végre eredményesül életszerű, sok egyezteté módon oldódik fel. Az előadás legjobban ezúttal **Havari Nagy Adis** legjobban ezúttal **Havari Nagy Adis** volt. Belsőseges női osztály színpadon jutott először nyújtó. **Dea Sándor** és **Mári Csiza**, a vegletek lényese, kiterített művészetű előadók helyt. Eszközök finomak, nemcsak a kifejezők voltak. **Fényes Márta** előadott színpadon többször méltatlan mar. Réalis színpadon való önkényes most is igen határozottan bizonyult. **Thuroczy Gyula** részletes leírásával, melletti ábrákon létező nyugati **Lendvai Ferenc** is.

RADIÓMŰSOR

SZOMBAT Hírek napközben minden páros órában d. u. 10-11. 7.05: Reggeli zene. 10.30: Rádióiskola. 12.15: Hónvedzenekar. 13.00: Szatonyzene. 13.40: Jazz-rapszódia. 14.20: Cigányzene. 15.15: Rádióiskola. 16.10: Könyvszemle. 16.25: Vonosnegyes. 17.00: Világhíradó. 17.15: Francia zene. 17.30: A búvárs kocka (rádiójatek). 18.15: Rádiózenekar. 19.35: Könyv zene. 20.20: Jazz. 20.40: Ady és Bajcsy Zsitinszky (6). 22.20: Művészlemez. 23.10: Könyv zene.

MOZIK MŰSORA

AOLLO MOZGÓ, Pygmalion, Főszereplő: Leslie Howard és Wendy Hiller. Előadások: Fél 4, 7/6 és 7 órakor, vasár- és ünnepnap d. u. 11 órakor is.

PETŐFI MOZGÓ

Keresztútton. Magyar Elm. Tolnay. Ajtay Feszreplésével. Előadások: fél 4, reggeli 6 és 7 órakor, vasárnap d. u. 11 órakor is.

METEOR MOZGÓ

Családunk szégyene. Goll Bea, Turay, Hajmássy, v. Bankó. Mafirt magyar híradó. Előadások: fél 4 egyenred 6. 7. Janus 1. 2. szombaton, vasárnap: Péntek 13. kacagtató amerikai vígjáték. Mafirt magyar híradó.

Mielőtt arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényinek Sas- u. 2.

Jöjjön hétvégén SZOBOSZLÓRA! Meguyilt az újjászervezett **STRANDFÜRDŐ-ETTEREM**. A terrasszon június hó 1-től a **Holéczy-együttes** mutatja be új műsorát **KISS FERENC** hegedűművész közreműködésével. - Polgári árak! - Déltűn 6 tól 12 ig **TÁNC**. **KHűnő szórakozás!**

Viszonteladók!
Kerékpárgumik, Diadalpapir és hüvely.
Mindennemű textil-, kötszövött- és rövidárak
SZENTESI FERENC (Cégt.: Szentesi Ferenc és Leitner Jenő)
Simonffy-utca 2-c. Telefon: 4-24.

Ma, 1-én déltűn 6 órai kezdettel a DKASE tornacsarnokában Piac utca 3. szám alatt. Nagyszabású ÖKÖLVÍVÓ m é r k ö z é s
TÁRSADALMI és KISOK csapatai között.
Indulnak országos és vidéki bajnokok: Torma I., Fecsei, Dobó, Szigeti, Csordás, Kormos, Aradi, Nagy, Saáry, Vig, Bagi, Gáspár II., Birta, Tóth.

HIREK

Egy pap visszatér...

Még aprás 12-én történt, hogy Vojtk Tibor egykori római katolikus plébánost a rendőrség különböző vadak alapján letartóztatta. Internálták. A felkészült hat hétig volt internálótáborban, ahonnan május 29-én bocsátották szabadon, miután nyilatkozta, hogy az ellene felhozott vadak nem felelnek meg a valóságnak.

A plébános szerdán este vonatral érkezett hazára. A házasság előzőleg feloldást szerzett róla, hogy szeretett lelképásztorok után van hazafelé. Amikor a vonat az állomásra beérkezett és a felkészült kocsiból megjelentek a társaságok, le. Fogadtatására ugyan is a község apraja-nagya kíváncsi. Ott volt a Független Kisgazda Párt jelöltje számban, a KALOT és a helybeli Szakszervezet is. Még egy négyezer lelkes parasztlétszám került ki az állomásra nemzeti színű zászlók alatt. Zeneszó fogadta a visszatérő lelkész, harsogó örömfüggés, színes virágos hullott Vojtk lapoztatandó lábai elé, akik hívei vállakra retek és iskolás gyermekek sorjába között vittek hazafelé. Közben már besötétedett a fiatalok kerékpárjakkal ragyogóan reflektort, amely fénybe borította az únnepi tömeget. A lelkész mély megkönnyebbüléssel fogadta hívei őszinte ragaszkodását és határozott szeretetét.

Egy pap visszatér...

Egy adópengő június 1-én 160 ezer adópengő. Ez az adópengő egyenlő 160 milpengővel.

Vasárnap istentiszteletek a ref. templomokban. Nagytemplomban de 8 ó Kereszt. J. 10 ó Révész L. Kistemplomban de 9 ó Uray S. 11 ó Szentes L. de 5 ó Tariska. Mester-utcai templomban de 9 ó Berényi J. de 6 ó Kálmán J. Iszópályán: templomban de 10 ó Farkas P. Kossuth-templomban de 10 ó Bircsai L. de 4 ó Boja M. Árpád-téri templomban de 9 ó Hegyaljai K. G. de 3 ó Kürthy K. Homokkeri templomban de 10 ó Kovács J. de 6 ó Kovács J. Nyilastelepi templomban de 10 ó Csabó K. de 3 ó Válaszós ünnepély. Csapokerti templomban de 10 ó Danesházy S. Kerekestelepi templomban de 10 ó Király Z. Egyetemi templomban de 11 ó Illyés E. Augusztusi egyenlő 10 ó Konez. Tégláskerti ül. isk. de 10 ó Farkas P. Fogház de 10 ó Magyar B. Téglavetői gyűl ház de 9 ó Kálmán L. Wolláfska t. olvasókör de 3 ó Pál A. Felsőpariskola (Széchenyi-u. 54.) de 9 ó dr Erdő M. Internálótábor 10 ó Erdő K. Tanyai istentiszteletek: Lukaháza de 9 ó. Hármashely 11 ó Molnár Gyula. Ondód I. Kárárdi de 10 ó Szab. E. szikgát dr Fereny K. Nagyesere de 10 ó Beregszászi. Szata de 10 ó Bojtár L. Kisnaes de 10 ó Nagy Sándor. Gyermekistentiszteletek: Nagytemplomban 9 ó Szentes. Egyetemi templomban fél 9 ó Konez.

A Szent Anna-utcai főplébánia templomban esendes szentmisék reggel negyed 7. 7. 8. háromnegyed 9 órakor. Fél 10 órakor a nagymisét mondja és prédikál dr Bánáss László apostoli kormányzó. Csendes misék még 11 és 12 órakor. Jézus Szíve litánia d. u. fél 7 órakor. Prédikál dr Regős Gyula. Homokkeriben dr Nagy Ernő. Szoboszlai-n. Somhegyi Mihály. fogházban dr Neuhauser Frigyes. A 11 órai szentmisén a Szent László, énekkar a következőket énekli: 1. Deák-Bárdos: Dícsőség legyen. 2. Bach: Ó nézz rá ránk. 3. Kerényi: Ó szeretet szent emléke. 4. Congaudeant angholok.

Június 2-án a gör. kat. templomban 7. 8 ó 15 p és 11 ó 45 p-kor esendes misék. 10 órakor énekes szentmise. Este 7 órakor Jézus Szíve ájtatosság szentégimádással és szentbeszéddel.

A debreceni kultúrás egyházközség közönművelés és szeretet-adományokból megjavított templomát f. évi június 2-án d. e. 10 órakor ünnepélyes istentisztelet keretében adta át a közhasználatra, melyre az érdeklődőket szeretettel meghívjuk. Ünnepi szónok Szentiványi Sándor h. püspök.

Tildy Zoltán köztársasági elnök kihallgatásán fogadta Massini, a bukaresti Operaház karnagyát, s hosszan és szívélyesen elbeszélgetett vele a román magyar kultúrkapcsolat várható fejlődéséről.

Bűnügyi krónika A debreceni rendőrség őrizetbe vette Sántha Zsófia hajdúbüszörményi lakost, akit sorozatos lopások elkövetésével gyanúsítanak, melyre Debrecenben, Hajdúbüszörményben és Nyíregyházán követett el. Betörték Hajós György Huszár Gábor, 1. szám alatti lakásába ismeretlen tettesek és ruháimáit, kerékpárt, valamint 17 esikét ellopott. A betörők a hazazó kutyát kamrába zárták, hogy nyugodtan dolgozhassanak. Beszúrta a tályaj Tóth Imre Simonffy-utca 17. szám alatti lakostól ruhát, zakót lopott. A MAV üzletgazdagság feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik lopják a sínyasúkat az állomás területéről. Puskó Jánosné Temető-utca 22. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki lakásából 100 milliórd értéket lopott. Razzia őrizetbe vette a debreceni rendőrség Spitzár Lajos és Istók Erzsébet budapesti lakosokat, akik nem tudták személynázosságukat igazolni és mindkettőjüket büntelékények elkövetésével gyanúsították.

A fővárosi napilapok ára vasárnapról kezdve 500 millió.

A Hadirokkantak elnöksége választmányi ülést tart vasárnap d. e. 10 órakor Kossuth-u. 43. sz.

Értesítjük azokat a zsidó hitfelekezethez tartozó hitestvéreinket, akik gyermekük részére igénylőlapokat adtak be, átvetéi véget a zsidó gimn. H. emeletén jelentkezzenek az alábbi rend szerint: vasárnap 1934-35. hétfőn 1936-39. kedden a 1940-46-ban született gyermekek hozzátartozói Országos Zsidó Segítő Bizottság.

Rendelt a kéményseprő iparról. Az Iparügyi miniszterium rendeletet küldött a kereskedelmi kamarához, amelyben intézkedik, hogy ezután a kéményseprő kerületeket csak pályázat útján lehet elnyerni. A rendelet szabályozza a kéményseprőség k. nyújtjellátását is. A 65. évet betöltött, legalább 10 évig alkalmazásban volt segédnek nyugdíj jár. Elhalálozás esetén a nyugdíj jogosultságot a családtagra is kiterjesztik. Gyermekek után nevelítési segélyt adnak.

A városi tisztviselők szakszervezetének kulturális bizottsága rendkívül színvonalas ígérkező irodalmi ünnepélyt rendez holnap vasárnap délután 10 órai kezdettel a Zeneiskola hangversenytermében. Az ünnepélyen Juhász Géza „Demokrácia és irodalom” címűen tart előadást. Tóth Endre József Attiláról, Asztalos Sándor pedig Illyés Gyuláról fog beszélni. Énekel G. Hoór Tempis Erzsébet Seb. bertyán András által megzenésített József Attila-verseket a zeneszerző zongorakísérettel. Simon-Kovács József — ugyancsak József Attila verseiből — fog szavalni, míg ifj. Szabó Kálmán részleteket olvas majd fel Illyés Gyula „Puszták fia” e. művéből. Beléptídj néha. A rendezőség a kiadásokat önkéntes hozzájárulásokból kívánja fedezni.

A Lentz-telepi összes földhözjuttatottakat felhívom, hogy június 2-án, vasárnap d. e. 9 órakor a telepen lévő almatároló helyiségben feltétlenül jelenjenek meg. — Miniszterbiztos.

Négy őrizetbevétel Balmazújvároson rémhírterjesztés miatt

A hajdúmogyei rendőrség őrizetbe vette Koroknai István, Róth Jánosné, Olasz Gábor és Harsányi János balmazújvárosi lakosokat a Balmazújvároson terjesztett vérvád remhírekkel kapcsolatban. Balmazújvároson Koroknai eltűnt gyermekével kapcsolatban egyesek azt a hírt terjesztették, hogy a zsidók ölték meg őket és Kolbászi csinálták belőlük. Egyik őrizetbevétel azt híresztelte, hogy a gyermeket egy kutba megtalálták, szíve fölött késszurás volt. A remhírek a községben fenyegetővé tették a hangulatot és ostoba fantázia alaptalan szüleményei számos embert felizgattak. Koroknai gyermeke később megkerült, kiderült, hogy sógorához ment el látogatni. A rendőrség megkezdte a rémhírterjesztés miatt őrizetbevételek kihallgatását.

Vince Magdolna és Nagy Imre gazdálkodó június hó 1-én délután fél 6 órakor tartják esküvőjüket a Kossuth-utcai református templomban.

Internálta a debreceni rendőrség politikai osztálya Nemesik Istvánnal, aki egyik barátjáról a vérváddal kapcsolatos rémhíreket terjesztett. Nemesikné házastársa kijelentéseket tett a rendőri felügyelet alatt állt.

Az Olasz kommunistapárt finrenzei szekháza ellen ismeretlen tettesek bombamerényeket kivetettek. Többen megsérültek és anyagi kár is keletkezett.

A villamosviteldijakat az áramár és munkadíj emelése következtében felemelik. A városi tanács hozzájárult az emeléshez és szerinti a szakaszjegy ára 300 millió, a vonal és átszállójegy ára 400 millió pengő lesz június 1-től kezdődően. A hetijegyártya 3 milliórd pengő, kedvezményes (diák, munkás, tisztviselő) 2 milliórd pengő.

A petróleum és benzín új ára. A petróleum, benzín, gázolaj díját újabb szabályozták. Június 1-től kezdődően a petróleum kilóvárosi hatósági árban 3 milliórd 710 millió pengő, a gázolaj 3 milliórd 995 millió pengő, benzín utalványra hatósági árban 4 milliórd 71 millió pengő, benzinkútból 4 milliórd 615 millió pengő.

Megszűnik két igazoló bizottság Debrecenben. Az 5000-4946. M. E. számú rendelet az államháztartás helyzetére való tekintettel intézkedik az igazolóbizottság csökkentéséről. Ennek alapján Öry István főispán intézkedett, hogy a II. számú nyugtósokot és a II. számú rendes igazolóbizottság szüntesse meg működését. A két bizottság az előtte lévő folyó ügyeket tartozik június 15-ig elbírázni. Ezen határidőn túl megmaradó ügyek iratját át kell adni a Rózsássy József elnökletű alatt álló I. számú bizottságnak, amely azokat le fogja tárgyalni.

Hasmetsző rablótámadók ellen tett feljelentést egy állórmeester. Harangozó Mihály őrmester feljelentést tett a rendőrségen, hogy Füzessabony közepében a vonaton öt őt ismeretlen tettes megtámadta, kirabolták, hasát felmetsztették és kidobták a vonatból. Feljelentésében magát szabadkai lakosnak adta ki és kérte hazajuttatását. A rendőrség megállapította, hogy Harangozó soha nem volt őrmester, nem lakott Szabadkán, nem támadták meg a vonaton és nem rabolták ki. A hasára esavart gép alatt nem volt semmiféle seb és a hatóságokat csak azért akarták félrevezetni, hogy Jugoszláviába juthasson. Őrizetbe vették.

Szabadtéri ünnepélyt rendez a Dóczy ref. népiskola és általános iskola június 2-án, vasárnap délután 4 órakor az új Dóczy-intézet udvarán. A kintőn, szórakoztató műsorral szabadtéri előadás bevetélt az iskola helyrehozatali költségének pótlására fordítják.

A lakásadó és a forgalmi adót is adópengő-jeggyel kell fizetni

Június 1-től kezdve a különféle adókat, így a kereseti, jövedelmi, társulati adókat adópengőjeggyel kell fizetni. Mivel sok adózó rája le a forgalmi adóját bélyegkeben, illetékes helyhez fordultunk, hogy június 1-ével megszűnik a forgalmi adó bélyegkeben való leróvási módja s ezért a forgalmi adót is adópengőjeggyel kell fizetni. A lakásadó már eredetileg is adópengőben állapították meg, most ezt is adópengőjeggyel

kell fizetni. Tekintettel arra, hogy igen gyakoriak az adópengőjegyeknél kisebb összegek, ezek törlekéji adópengő-szólo illetékes bélyegkeket kell fizetni. A pénzügyi kormányzat egyébként valamennyi adóközfösségi megállapodást felmondja és adópengő-alapon két új megállapodást a községekkel felemlve megelelelen a fizetendő adó összegét.

Nincs még döntés a Csokonai Színház bérletében

A városi törvényhatósági színházi bizottság pénteken foglalkozott a Csokonai Színház bérletére meghirdetett pályázatokkal. Két pályázó van a Csokonai Színházra Beleznaui Ungor István, a régi bérlő és Körössi Zoltán a győri színház igazgatója. A Kamara Színházra külön Kertész Sándor, a Csokonai Színház helyettes igazgatója pályázott. A színházi bizottság tanulmányozta a bérkezett pályázatokat, többet szóltak hozzá, de végül is döntést nem hoztak. A pályázati feltételeket külön-külön is tanulmányozza a bizottság minden tagja, informálónak és utána a jövő héten újból összeül a bizottság és akkor dönt, illetve javasol a közgyűlésnek. Kertész Sándor pályázatát elvben elfogadják a Kamara színházra, amely „Új Színház” néven külön társulattal, külön szervezésben kíván működni és prózái darabokat ad majd elő, véglegesen azonban az ő pályázata felől sem döntöttek.

A saját használatra szolgáló dohánytermelés megiltása

A gazdák részéről több ízben az a kívánság nyilvánult meg, hogy mint a múlt évben, ez évben is engedélyezze a kormány a saját szükségletére szolgáló dohánytermelést. A kormány a dohányjövődék bevételehez füződo fontos államreklé tekintettel, szarkozott ennek a kívánságnak a teljesítését. Lehetővé tette azonban, hogy a mezogazdálkodással hivatásszerűen foglalkozók közül csaknem mindenki, tehát még a törpebírtokosok is termelhessek a kinstár számára dohányt. Megengedte ugyanis 200 negyreszállón a dohánytermelést. Ilyen kis területen is lehet engedély mellett — a kinstár számára termelni, de a termelést teljes egészében be kell szolgáltatni a dohányjövődéknek. Ennek ellenében a dohánytermelőkat, holdankint 4000 darab szivarkát kapnak előlegképpen, amely előleg nem kell visszafizetniük, akkor, ha legalább holdankint 5 q dohányt szállítanak be. Ezenfelül minden beállított métermáza dohány után 2 kg, ha pedig legalább 7 q-át szállítanak be, 3 kg dohánygyártmányt (szivarka vagy pipadohányt) kapnak a termelők ingyen.

Tehát minden dohánytermelő mind saját, mind családtagjainak dohányszükségletét teljesen biztosíthatja, ha a kinstár számára termel dohányt. De a dohánytermelés jó üzlet is, mert a termelők olyan bevételeket aratnak, amely a többi növénynek lényegesen nagyobb jövedelmességet biztosít.

KÖZÖNSÉG SZAVA

A kenyér árát a hatóság hennként többször is emeli. Benne van a kenyér árában a pékek munkabére és haszna is. Sokan vagyunk, akik otthon a főzés mellett magunk is megsütünk a kenyérünket, csak adni ki a hatóság a jegyekre inkább listi formájában. Miért ne juthassunk így olcsóbban hozzá a mindennapi kenyérhez? Azt hisszük, hogy jegyeink ellenében is megvásárolhassuk mindenki, aki így akarja. Ennek semmi akadályát nem lehet, több listi sem kell hozzá, mi meg olcsóbb kenyérhez juthatunk és akkor sütjük a kenyert, amikor éppen szükségünk van a pékek se panaszkodhatnának az ulyis listok munka miatt. (Aláírás.)

A Társulati Kereskedelmi Középiskola végzett hallgatói ma, szombaton délután 3 órakor tartják büntünnepélyüket az iskola udvarán.

A KISGAZDA PÁRT HIREI

A KULTURBIZOTTSÁG ma, szombaton d. u. 5 órakor ülést AZ ELNÖKI TANÁCS ma, szombaton d. u. 4 órakor ülést tart.

A Független Ifjúság hírei.

A MAJUSI TAGDÍJAT mindenki fizesse be a hivatalos órák alatt d. e. 9. 12-ig d. u. 3. 6-ig. IFJUSÁGI JELVENY ÉRKEZETT. Míntan korlátolt számban áll rendelkezésre, idejében gondoskodjék róla mindeki.

HAJDUNÁNÁS ELNÖKE és Hajdúbagos elnöke irasbeli jelelésküldet haladéktalanul juttassák el Debrecenbe.

FELHÍVOM a vármegyei Ifjúsági szervezetek vezetőségét, hogy az ifjúsági elnöki értekezleten el fogadják hozzájárulást haladéktalanul juttassák el Debrecenbe. Tisztelettel és Kaba hozzájárulása már beérkezett.

Mentőnap műsoros délutánja ma 5 órakor, műsor után reggel 10 óra, Havanásák tánciskola zenekarának közreműködésével. Ejjeli szünetben tréfás-mókás előadások a Csokonai Színház művészeinek közreműködésével. Cigányzenekarkor! Mindenki ott legyen! Belépőjegy másfélmilliárd.

A debreceni népbírószág pénteken tárgyalta új. dr. Hádházy Ferenc hajdúházház ügyvéd ügyét, akit 1944 március 15-én tartó beszéde miatt állították a népbírószág elé. A vád szerint beszédeben a háború tovább folytatása mellett foglalt állást, dicséret a németeket, szidalmazta a zsidókat. Hádházy azzal védekezett, hogy ő nem beszéde mondott, hanem a levéltéközpont és levélt. parancsnokság által elküldött körlevelet olvasta fel. A népbírószág több tenn kihallgatása után két évi börtömmre ítélte Hádházyt.

Felhívom azon lórtató gazdákat, akik a Gygyóiban szarvasmarháért lovát kaptak, hogy a eszrebe adandó megtehető súlyú szarvasmarhát (tehéntel vagy borjut) június 3-tól kezdődően a vádgházra az ott lévő orosz katonai parancsnokság és városi megbízottaknak haladéktalanul adják át. Az átvetéi reggel 8-tól, déli 2 óráig tart. Gazdászági Tanácsnok.

Az UNRRA magyarországi missziójának sürgős kérésére 4 repülőgép indult el Magyarországra 8 tonna kotózszerrel megrakodva.

Valódi parafás és börtalpu szandált, cipőt szép kivitelben nagyválasztékban, legesőbban Ökrös sajtókészítményű raktárból. Élelemért, borért is, eszretek. Sas-u. 1. sz.

A belügyminiszter jogerősen jóváhagyta a törvényhatósági közgyűlés ama határozatát, hogy a Debreceni Világítási Vállalat tisztviselőit és munkásait felvette a normális átlusba — vagyis végleges alkalmazottaknak tekintik őket és rendez nyugdíj igényvel bírnak.

Elegánsan akar járni?
Készíttesse ruháját
Bernáth Lajos
dri és egyenruha szabómester
nél pénték, délután, élelmiszorér,
utb. Arany János és Piac-utca
szeg. 1. emelet.

